

NAPREJ

Državna licejska knjižnica
v Ljubljani.

Glasiilo Socialistične stranke Jugoslavije.

Izhaja razen ponedeljka in dneva po
prazniku vsak dan.

Uredništvo in upravljanje: Celje,
Strossmayerjeva ul. št. 1, I. nadstropje

Naziv za dopise: »NAPREJ«, Celje,
Ček. rač. št. 11.959.

Stane mesečno 20 Din,
za inozemstvo 30 Din.

Oglas: prostor 1x65 mm 1 Din.

Dopise frankirajte in podpisajte, sicer
se ne priobčijo. Rokopisi se ne vračajo.

Reklamacije za list so poštne preste.

„Naprejeve“ laži.

V osebnem pogovoru z nekim sodrugom nam je ta rekel sledeče: V „Napreju“ šte. 146. ste nas pozvali, naj takoj naznanimo vsako laž, ki bi jo v listu ugotovili. Jaz vam danes lahko dve povem. Prva je bila ta, ko ste v 147. šte. pisali, da so bili na diskusiji 5. t. m. pri Svetelu v Celju navzoči sami hvaležniki in podpornik (namreč Koren in pa tisti, ki so od njega užili kako dobroto). Druga laž pa pravi, da je bilo člansko zborovanje SSJ 8. tm. pri Janžeku v Celju tajno.

Zmenili smo se s sodrugom, da javno odgovorimo.

Predvsem moramo pripomniti, da nam zelo ugaja nastop tega sodruga, ki čuti še vedno odgovornost in svoje pravice v stranki, čeprav se je dal premočiti k podpisu Korenove resolucije. On je navaden delavec, zato si je znal ohraniti velik del svoje objektivnosti. Tudi je tako ponosen, da hoče imeti to, kar se mu zdi krivično, popravljen v uradni strankini glasilo. Ne pa da bi se šel posluževati kake disidentske »Enakosti«, in tam še po vrhu izjavljati, da mu pri »Napreju« ne bi dali prostora. Tako dela namreč korenovsko voditeljstvo, tisto, ki ima največ interesa na tem, da bi se Korenova resolucija tako sprejela, kakor je. In eden teh mož je celo tako predrzen in nesramen, da izjavlja, češ: v »Napreju« bi opozicijskih članov ne sprejeli, čeprav nam ta čisto navadni demagog niti črke ni poslal v objavo, tako da bi svojo trditve mogel vsaj na dejstvo opirati in čeprav je ta gospod sodrug sploh že vsa leta lenaril, ne da bi za »Naprej« napisal vsaj eno črko! Take moralne eksistence so imele interes od Korenovega puča in takim ljudem je šel naš sodrug na lim. Ker je on poštenjak, bo znal najti pot iz tega zastrupljenega vodnjaka.

Pa da pridemo k stvari: kar se tiče prve ugotovitve, bi ne bilo nič drugega treba, kakor da citiramo dotično notico iz »Napreja«, pa bi se pokazalo, da tam o samih hvaležnikih in samih podpornikih sploh govora ni. Mi nismo nikoli trdili, da je Koren zmamnil samo take, ki so od njega kdaj pol štruce kruha dobili in se mu zdaj

čutijo »hvaležne«. Nasprotno, večno smo povdarjali, da se dajo pri takih pučih radi nerazsodnosti in premajhni veri v organizacijo zapeljati in izrabljati tudi elementi, ki spadajo po svoji poštenosti in dobri volji vse drugam nego med podpornike voditeljskega koristolovstva in megalomanije. Tako tudi nismo izključili, da bi ne bili pri tisti diskusiji navzoči tudi nekateri samo zapeljani, samo nepremišljeni delavci. Sodrug, ki se je čutil od naše notice prizadetega, spada tudi med nje. Če ima kaj resne volje, si bo znal pomagati. Mi torej vztrajamo na trditvi, do so šli za Korenom in tudi na tisto diskusijo po večini taki »somišljeniki«, ki so od njega prejeli kdaj kako dobroto ali ki jih je ganilo, da je kdaj komu drugemu kako dobroto storil. Prevzeti od svojih čustev in drugi med njimi prevzeti od banalnega profitarstva ne morejo in deloma tudi nočejo objektivno soditi, ali je Koren prav ravnal, ko je zagrešil zločin proti organizacijski disciplini, proti strankinemu statutu in večinski demokraciji, kar je itak vse točno fiksično v pravilniku. Tudi ne morejo in nočejo razumeti, da dobrotljivost še ni socializem, najmanj pa taka dobrotljivost, ki se izkazuje samo nad nekaterimi, a se zato maščuje nad drugimi. Mislimo, da smo dovolj jasno govorili in da nam ne bo treba še jasneje govoriti. Kar se tiče diskusije same na sebi, najpripomnimo še to, da je bila očitna kršitev discipline. Vsi smo dobro vedeli, da se bo redna diskusija vršila na drugem mestu, čemu je bilo torej treba dveh naenkrat? Zakaj ni Koren na to pripeljal svoje »garde«? Zakaj se je zbal? Njegov ugovor, češ, da bi ne mogel poleg tajnika nihče do besede, je smešen kakor vsa njegova entonofrontarska pučarija. S tem ugovorom si daje Koren in vsi, ki tako govorijo, samo slabo spričevalo za svojo inteligenco in sposobnost za odpiranje ust, ker kdor kaj zna in hoče znati, ta si bo besedo seveda vselej priboril. Baš to je žalostno, da prihajamo na diskusije po večini samo zato, da se molče gledamo in nalagoma eni sami osebi neprijetno dolžnost, da mora govoriti za vse.

Ker se tiče tajnosti članskega zborovanja

SSJ pri Janžeku tudi ne vidimo nobenega povoda, da bi se umikali. Prvič je treba vsako zborovanje in to tako, ki naj voli delegate, sklicati dva tedna prej v »Napreju« in v »Ljudskem glasu«, s čimer se da možnost vsem članom, da si zborovanje vtisnejo v spomin. Če se to ne zgodi, če se meče organizacijski denar za lepake na stran v očitnem preziranju uradnega glasila, če se lepaki afitirajo dva dni pred zborovanjem, če se to zborovanje policijsko prepove in se nato pod zlagano firmo »zaupniškega sestanka« vrši z ožjo, enostransko povabljen družbo, ker je bila nasprotna stran razen par sodrugov javno opozorjena, da zborovanja ne bo, če se vse to zgodi, e, prijatelji, potem imamo mi zvesti sodrugi pravico misliti, da je na delu skrita klika, ki hoče s stranko razdora, ki se javnosti ženira, in imamo pravico in imamo dolžnost, da po postopanju te klike v javnosti udarimo, da bodo vsi opozorjeni. Ker nič več se ne sme zgoditi, da bi se kdo za hrbtom igral z organizacijo in s tistim, kar smo s trudom postavili! In kdor je poštenjak, nam bo dal prav. Smešno je, kako je skušal Koren dokazati javnost »članskega zborovanja« SSJ v Celju dokazati na svojih tajnih sestankih po Štajerskem — javnih se je namreč povsod bal, ker si ni upal uradno povabiti nasprotnega zvonca (samo po ovinkih smo za nekatere sestanke zvedeli), tako uradno povabiti, kakor je bil on obenem z nasprotnim zvoncem povabljen od brežjskih organizacij, a se povabilu iz strahu in slabe vesti — iz česa drugega neki? — ni odzval. Koren in njegovi prilimanci so torej na teh sestankih dokazovali redno sklicanje članskega zborovanja, češ, da so bili plakati že tri dni prej v tiskarni naročeni, nego so jih nalepili. Kaj pa, če bi tiskarna do zborovanja lepakov sploh ne izdelala? Ali bi v tem slučaju naročilo tudi veljalo za redno sklicanje? Kdor po treh zmagovitih kongresih še vedno ne ve ali noče vedeti, kaj se javnost pravi in kako se opravljajo take malenkostne organizacijske zadeve, kdor dela proti sklepom na svojo pest in ne čaka na kongresne odločitve, ta pač ne spada med nas in je bolje, da se pobere. Kolikokrat smo

že rekli, da bomo intrigante na znotraj še veliko manj trpeli nego na zunaj?

Hvaležni smo našemu sodrugu, da nam je dal priliko o teh rečeh govoriti. O neki posebni zadevi bo še govor. Naj se le še kaj oglasi. Tako pridemo še najprej na čisto. Mi, ki bomo tako prisiljeni še vse drugače gledati na to, v kakšni obliki pride kaka stvar v list in bralci, ki se bodo naučili še vse drugače natančno prebrati in premisliti vse, kar v »Napreju« stoji. Saj ne gre za osebe. Kdor je pameten, bo vedel ceniti to, da mi svojega stališča ne zavzemamo v zraku, temveč da ga objavimo takoj s konkretnimi, makar osebnimi primeri, v kolikor se stranke tičejo. Laži zavestno ne pišemo, rekli pa nismo nikoli, da smo nezmožljivi papeži. Baš nasprotno. Našo zmožljivost naj bralci prav pridno kontrolirajo. Toliko pa zahtevamo, da kdor nam kako laž očita, da jo očita javno in pa z dokazi. Le tako bomo pripravljene dajati odgovor in delati eventualno pokoro, drugače ne. Mislimo, da je tako prav in socialistično. Tudi to prosimo, da bi se ugotovitve laži ne omejevale samo na Korene, puče, diskusije, temveč, da bi se razširile na vse. Ker po našem mnenju je Koren, puč in vse, kar je s tem v zvezi že mrtvo po zaslugi naših članov in naših organizacij, ki so pravočasno spoznale, da gre za individualistični atentat na skepe naših kongresov z umazano frazo neodkritosrčnega »zedinjenja«, in ki so ta atentat tudi takoj ustavile. V času, ko je bila nevarnost, ko nismo imeli za obrambo skoro nobenega drugega krožja nego list, se nam je izplačalo trati prostor s temi rečmi, zdaj mislimo, da je še kaj važnega in važnejšega na svetu.

Politične vesti.

* Izročitev Radiča sodišču je bila točka dnevnega reda na ponedeljkovi seji narodne skupščine. Gospodje se še pa niso odločili, ali naj sklenejo končno veljavno in ugodno ministru pravde, ki zahteva Radiča radi kršitve §§ 92 in 104 kazenskega zakona ali ne. Sklenilo se o tem še ni nič podrobnejšega.

* Zagrebška volunška afera. V Zagrebu so odkrili, kakor smo že zadnjič

Veseli dogodek v moji rodbini.

V odličnem spremstvu vsakdanjih križev in težav sem se vračal domov. Mimo slaščičarne in delikatesne trgovine je še šlo, dasi me je sladostrastno srbelo v nosu in praskalo po trebuhu, ko pa sem se poravnal v kavarno, kjer je svirala ciganska godba in vladalo meščansko razkošje, si nisem mogel kaj, da ne bi pljunil v ozračje in zaklel v smeri proti zahajajočemu solncu, ki ga sovražim v dno duše, ker pleše po nebu, sije, pripeka, pa ni demokratično in ne sveti vsem enako. O bombi sem mislil tačas. Okrogla jeklena zadeva, polna smodnika in dinamita, blesteča kakor lice rejenega lenuha, brez oči in ušes, brez srca in možganske priprave in vendar bistroumno, tako nadarjeno in plemenito bitje. Zlezlo bi v nedri matere zemlje, napelo svoje junaške moči, počilo in konec bi bilo vse te ostudne komedije. Fej, kako zoperna jo ta golazen! Kakor polipi se vlačijo po svetu, je, pije, pleše in raja na izmozganem telesu, zajeda se v meso, srka kri, oklepa srce, teži možgane in trdi, da je cvet pomladne rože. Prokleti črvi, kdaj boste nehali glodati naše korenine?

Doma za mizo žena, pred njo skleda čorbe ali jote ali sam ne vem, kako bi krstil to sivkasto mlako brez žab in postvi. »No, Minka, kako je in kaj bo?« »Tako je in nič drugače ne bo. Danes ni mesa, jutri primanjkuje moke, v sredo sva pojedla ves krompir, v četrtek se je posušila mast, v petek je izhlapelo kisló zelje, v soboto so pogledali palci iz čevljev, v nedeljo ni čistega perila in praznične obleke, v ponedeljek pa lahko uživava in oblačiva to, kar sva si prihranila prejšnji teden.«

»Kaj pa o bombi nič ne misliš, Minka?« »O bombi — me je pogledala začudeno. »O kakšni bombi?« »Mhe, he, he, o bombi, da. Misli si, da je človeštvo docela preprosta stvar. Modrijani sicer pravijo, da je to zveržen mehanizem, znamenita ura brez nihala in z milijardo koles, pa ni res. Samo dva bistvena dela tvorita vso to golazen. Prerok Jona in morski som. Som je pogoltnil Jono in ga prebavlja že tisoče let. Oglodal mu je kosti, okužil možgane, zvezal roke in noge, ostal je samo že okostnjak, ki se krči in zvija v zadnjih utripih. Sedaj pa pomisli. Ali bomba in razparan trebuh soma, ali pa smrt preroka. Kaj je bolje?«

Žena me je gledala po strani in zdelo se mi je, da ne razume mojih besed. Blagor ubogim na duhu, mi je šinilo v glavo in obrnil sem se k skledi, ki dobro ve, da je trebuch začetek in konec vsega življenja. Po kosilu mi je Minka položila roko na ramo in zašepetala nekaj na uho. »Kaj vraga? Ni mogoče! Urà, dušica, živio srček, na zdar bonbonček, evviva carissima, vive le roi! Proč bombe, naj živi življenje, zdravsvuj som, pereat Jona!«

Tako sem kričal na vse pretege in v eni sapi sklenil, da nemudoma in brez odlašanja ukrenem vse potrebne ukrepe in storim vse tozadevne korake. Brez klobuka in ves upehan sem planil k svojemu znanцу. Mimogrede omenim, da je moj znanec vsestransko izobražen in jako inteligenten. Dvanajst let je že vpisan na ljubljanski univerzi in pravi, da bo ostalo njegovo ime v znanstvenih registrih dotlej, dokler to središče slovenske kulture ne dobi primerne podružnice tudi v Bizoviku.

»Prijatelj«, sem mu zaklical brez ovinkov, »če me spoštuješ, pojdi takoj z menoj. Žena, mož, zakonska zvestoba, rajski greh in množiev človeškega rodu ter tako dalje. Saj veš, kaj bi ti pravil.

Samo ne verjamem, kakor Tomaž sem in ne vem, kam bi položil svoj prst. Nisem strokovnjak in ne razumem teh stvari. Tebi bo gotovo znano, v knjigah je vse lepo razloženo in pojasnjeno. Pomagaj mi iz zadrege, dobro delo storiš, nebesa si zaslužiš in vice ti bodo odpuščene.«

Omehčal sem blagorodno dušo in ni še petelin dvakrat zapel, ko je bila stvar dogonana in jasna kakor na dlani. Poklical sem soseda, njegovo ženo, teto, kuharico in mlekarico, ki je ta čas pripeljala v hišo mleko in v navzočnost verodostojnih prič smo sestavili uradni zapisnik nekako takote: Spodaj podpisani, dolgoletni akademik prve in največje ljubljanske univerze, član vseh naprednih društev in velik prijatelj temeljitega znanstvenega preiskovanja vseh prirodnih pojavov Milha Zaletel, hišni posestnik, kandidat pri volitvah v pogrebni zavod Peter Sverluga, njegova žena Urša, njegova teta Klara, njegova kuharica Francka in mlekarica Jera so danes pregledali deviško ženo državnega praktikanta Jerneja Sedeja in našli, da je v blagoslovljenem stanju (namreč ona) že nepopolnih pet mesecev. Stanje in ležanje je popolnoma normalno. Glava je tam, kjer bi morale biti noge, rok

